

विभेद च सुसंरब्धः पुनश्चैतान् सुसंशितैः । शरैर्व्वज्रविधाकारैः शतशोऽथ सहस्रशः ।

विरथाश्च महेष्वासान् कृत्वा तत्र स राक्षसः । अभिदुद्राव वेगेन हन्तुकामो निशाचरः ।

तानर्दितान् रणे तेन राक्षसेन दुरात्मना । दृष्ट्वाऽर्जुनसुतः संख्ये राक्षसं समुपाद्रवत् ।

तयोः समभवद्युद्धं वृत्रवामवयोरिव । ददृशुस्तावकाः सर्वे पाण्डवाश्च महारथाः ।

तौ समेतौ महायुद्धे क्रोधदोषौ परस्परं । महाबलौ महाराज क्रोधसंरक्तलोचनौ ।

परस्परमवेक्षतां कालानलसमौ युधि । तयोः समागमो घोरो बभूव कटुकोदयः ।

यथा देवासुरे युद्धे शक्रशम्बरयोः पुरा ।

इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि नवमदिवस युद्धारम्भे अलम्बुषाभिमन्युसमागमे एकाधिकशततमोऽध्यायः

॥ १०१ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ आर्जुनिं समरे शूरं विनिघ्नन्तं महारथान् । अलम्बुषः कथं युद्धे प्रत्ययुध्यत भारत ।

आर्य्यशृङ्गिं कथञ्चैव सौभद्रः परवीरहा । तन्ममाचक्ष तत्त्वेन यथावृत्तं स संयुगे ।

भीमो वा रथिनां श्रेष्ठो राक्षसो वा घटोत्कचः । नकुलः सहदेवो वा मात्यकिर्वा महारथः ।

एतदाचक्ष मे सत्यं कुशलोद्भासि सञ्जय । धनञ्जयश्च किं चक्रे मम सैन्यस्य संयुगे ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ हन्त तेऽहं प्रवक्ष्यामि सङ्ग्रामं लोमहर्षणं । यथाऽभूद्राक्षसेन्द्रस्य सौभद्रस्य च मारिष ।

अर्जुनस्य यथा सङ्गो भीमसेनस्य पाण्डवः । नकुलः सहदेवश्च रणे चक्रुः पराक्रमं ।

तथैव तावकाः सर्वे भीष्मद्रेणपुरःसराः । अद्भुतानि विचित्राणि चक्रुः कर्माण्यभोतवत् ।

अलम्बुषस्तु समरे अभिमन्युं महारथं । विनद्य सुमहानादं तर्ज्जयित्वा मुहुर्मुहुः ।

अभिदुद्राव वेगेन तिष्ठतिष्ठेति चाब्रवीत् । अभिमन्युश्च वेगेन सिंहवदिनदन्मुहुः ।

आर्य्यशृङ्गिं महेष्वासं पितुरत्यन्तवैरिणं । ततः समीयतुः सङ्गो त्वरितौ नरराक्षसौ ।

रथाभ्यां रथिनौ श्रेष्ठौ यथा वै देवदानवौ । मायावो राक्षसश्रेष्ठो दिव्यास्तज्ञश्च फाल्गुनिः ।

ततः कार्ष्णिर्गर्ग्यमहाराज निशितैः सायकैस्त्रिभिः । आर्य्यशृङ्गिं रणे विद्धा पुनर्व्विव्याध पञ्चभिः ।

अलम्बुषोऽपि संक्रुद्धः कार्ष्णिं नवभिराशुगैः । हृदि विव्याध वेगेन तोत्रैरिव महादिपं ।

ततः शरसहस्रेण क्षिप्रकारी निशाचरः । अर्जुनस्य सुतं संख्ये पीडयामास भारत ।

अभिमन्युस्ततः क्रुद्धो नवभिर्नतपर्व्वभिः । विभेद निशितैर्व्वानैराक्षसेन्द्रं महोरैसि ।

ते तस्य विविशुस्तूष्णं कायं निर्भिद्य मर्मसु । स तैर्व्विभिन्नसर्व्वाङ्गः शुशुभे राक्षसोत्तमः ।

पुष्पितैः किंशुकैराजन् संस्तीर्णं द्वय पर्व्वतः । सन्धारयाणश्च शरान् हेमपुङ्खगान् महाबलः ।

विवभौ राक्षसश्रेष्ठः सज्वाल द्वय पर्व्वतः । ततः क्रुद्धो महाराज आर्य्यशृङ्गिरमर्षणः ।

महेन्द्रप्रतिमं कार्ष्णिं ह्लादयामास पञ्चभिः । तेन ते विशिखा मुक्ता यमदण्डापमाः शिताः ।

अभिमन्युं विनिर्भिद्य प्राविशन्त धरातलं । तथैवार्जुनिना मुक्ताः शराः कनकभूषणाः ।

अलम्बुषं विनिर्भिद्य प्राविशन्त धरातलं । सौभद्रस्तु रणे रक्षः शरैः सन्नतपर्व्वभिः ।